

De sutra:

GELIEFDE OSHO,

TOEN TENJIKU WERD GEVRAAGD OVER HET INCIDENT VAN TANKA DIE HET BEELD VERBRANDDE, ANTWOORDDE HIJ: 'ALS HET KOUD IS GAAN WE OM DE HAARD BIJ HET VUUR ZITTEN.'

Tenjiku is een andere meester. Toen hem werd gevraagd naar het verbranden van het Boeddhabeeld door Tanka Tennen, antwoordde hij: 'Daar is niets verkeerd aan.'

Hij zei het niet rechtstreeks, hij zei gewoon:

'ALS HET KOUD IS GAAN WE OM DE HAARD BIJ HET VUUR ZITTEN.'

'DEED HIJ ER VERKEERD AAN OF NIET?' HIELD DE MONNIK AAN.

'ALS HET WARM IS ZITTEN WE IN EEN BAMBOEBOS IN DE VALLEI,' ZEI TENJIKU.

Hij zegt niet dat het goed of fout is - zo is Zen, geen beslissingen over goed of fout - hij zegt alleen: 'Elke zenmeester gedraagt zich spontaan. Als het warm is gaat hij in de schaduw van een bamboebos zitten; als het koud is maakt hij een houtvuurtje.'

Hij zegt helemaal niet of Tanka Tennen iets verkeerd heeft gedaan. Hij zegt gewoon:

'Iedereen die bewust is, handelt spontaan. Toen Tanka Tennen geen ander hout vond, vond hij het houten Boeddhabeeld. Er is niets mis mee. Als het koud is heb je vuur nodig, en als het warm is heb je schaduw nodig.'

Zen is absoluut natuurlijk. Je moet volgens je natuur handelen en je spontaniteit moet uit je respons komen.

DE DAG NA DE VERBRANDING VAN HET BEELD GING TANKA TENNEN OP BEZOEK BIJ NAN-YO, DIE OOI EEN LEERLING VAN ENO WAS GEWEEST EN NU ZENMEESTER VAN DE KEIZER WAS. TOEN TANKA ZIJN ZAZEN-MAT UITROLDE, ZEI NAN-YO: 'DAT IS NIET NODIG.'

Dat doet me ergens aan denken... Misschien is kleine Siddhartha nog steeds hier, of misschien is hij al weer weg. Toen hij voor het eerst hier kwam, vele jaren geleden, was hij

een klein kind, een kleuter, misschien drie of vier jaar oud. Ik zie nog precies het moment waarop hij naar me toe kwam.

Hij had een matje bij zich en kwam als een volwassene naar me toe. Misschien herinnert Maneesha het zich nog, zij was erbij. Hij rolde het matje uit zoals Zen-discipelen dat doen en raakte mijn voeten aan. Alle aanwezigen begonnen te lachen. Dit jongetje deed echt iets wat je niet verwacht van zo'n kleine jongen. Hij raakte mijn voeten aan met grote dankbaarheid, met gratie, en ging toen op zijn matje zitten.

Daarom gaf ik hem de naam Siddhartha. Siddhartha was de naam die Gautama Boeddha van zijn vader had gekregen. Het is net zo mooi als Boeddha. Het betekent iemand die aangekomen is: Siddhartha, iemand die de zin heeft gevonden, iemand die de betekenis van het bestaan heeft gevonden.

Hij is hier nu bijna een maand. Ik weet niet of hij hier nog is of niet. Nu is hij met een vriendin gekomen, hij is heel volwassen geworden. Anando vertelde me dat hij tranen in zijn ogen had toen hij na zoveel jaar de poort binnenkwam. Hij moet hebben teruggedacht aan de eerste dag dat hij bij me kwam, bijna twintig jaar geleden.

Het was zo'n lief kind.... Zijn moeder vertelde me: 'Het is heel moeilijk om hem te vinden, want hij gaat met iedereen mee. Hij is dikke vrienden met alle sanniyasins.' En hij was maar een klein kind.

Hij vroeg altijd aan iedereen: 'Geef me tien roepies. Ik ga naar de film.' En het kwam niet alleen van één kant; als iemand geld nodig had, kwam hij met geld van anderen en gaf het aan die persoon, en zei: 'Hou het maar, maar onthoud, wanneer ik het nodig heb... Betaal maar terug wanneer je kunt.'

Dus vroegen mensen aan Siddhartha: 'Kun jij twintig roepies regelen? Dan ging hij onmiddellijk. Iedereen in de commune was zijn vriend en niemand kon het hem weigeren, hij was zo lief, zo onschuldig. Met die tranen moet hij hebben teruggedacht aan de eerste dag dat hij was gekomen.

Hij is nog steeds onschuldig, en hij groeit goed op, zelfstandig. Zijn vader is overleden. Hij zit op een heel goede kunstacademie en leert acteren. Ik was blij toen hij me vertelde dat hij acteerde. Acteurs kunnen heel gemakkelijk tot mediteren komen, omdat ze altijd de rol van iemand anders spelen, zodat ze ook kunnen getuigen dat het niet hun identiteit is. Ze kunnen Jezus Christus worden in een film, maar ze weten dat ze Jezus Christus niet zijn. Ze kunnen dus heel gemakkelijk inzien dat hun optreden niet hun wezen is.

Voor mij is acteren een van de beste beroepen voor iemand die mediteert, omdat het je leert dat je identiteit elke dag kan veranderen. Een acteur gaat van de ene film naar de andere. In de ene film is hij dit, in een andere film is hij dat, in een derde film is hij weer iemand anders. Dus kan hij zich langzamerhand ervan bewust worden - als hij de kunst van het bewust worden kent - dat al deze identiteiten komen en gaan. En uiteindelijk kan hij inzien dat zijn eigen persoonlijkheid niets anders is dan een act die hem is aangeleerd door zijn ouders, de priesters, de politici en de professoren.

Al deze mensen creëren een bepaalde persoonlijkheid om je heen die niet je echte wezen is; die er alleen maar voor het gemak is. Ze creëren een sociaal wezen uit een spiritueel wezen. Een sociaal wezen is iets gewoons. Je spirituele wezen is wijds en immens.

DE DAG NA DE VERBRANDING VAN HET BEELD GING TANKA TENNEN OP BEZOEK BIJ NAN-YO, DIE OOIT EEN LEERLING VAN ENO WAS GEWEEST EN DE ZENMEESTER VAN DE KEIZER WAS.

Hij was zeker een belangrijk man, de zenmeester van de keizer.

Toen Tanka zijn mat ontrolde, zei Nan-yo: 'Dat hoeft niet, want dat mat wordt alleen door leerlingen neergelegd en jij bent al een meester. Jij hoeft dat niet te doen.'

Tanka Tennen deed het gewoon uit respect, want deze man Nan-yo was heel oud, de meester van de keizer, en Tanka Tennen was een jonge man, hoewel hij verlicht was geworden. Dit is de Oosterse gewoonte om altijd respectvol te zijn naar de ouderen... dat maakte deel uit van het natuurlijke groeiproces. Als iemand op een natuurlijke manier leeft, dan zal hij, net zoals hij op zijn veertiende seksueel volwassen wordt, op zijn tweeënveertigste in staat zijn om uit de seksuele, biologische slavernij te stappen -- als hij heel natuurlijk leeft. En tegen de tijd dat hij uit de greep van de biologie raakt, wordt het heel gemakkelijk voor hem om het denken los te laten.

Vroeger rekende men dat een man tegen zijn negenenveertigste gemakkelijk kan mediteren, zonder enige inspanning. De enige voorwaarde is dat hij geleefd heeft zonder onderdrukkende religies, goden en priesters. Als hij als een eenvoudig, natuurlijk mens heeft geleefd, zonder enige remming, zonder enig schuldgevoel, dan komt hij op zijn tweeënveertigste los uit de greep van de biologie.

Je seksualiteit is je dwangbuis; het is een biologische dwangbuis. Vecht er niet tegen. Als je ertegen vecht, zul je er zelfs op je tachtigste of negentigste niet vrij van zijn. Je komt er op geen enkel moment uit. Zelfs wanneer je sterft, zal je laatste gedachte over seks gaan. Ze hebben berekend dat elke man minstens één keer in de drie minuten aan seks denkt en elke vrouw één keer in de zeven minuten. Daar zit een verschil. Daarom lijken mannen meer op seks georiënteerd dan vrouwen. Het verschil is niet zo groot -- drie minuten of zeven minuten maakt weinig uit. De man hoeft maar vier minuten te wachten. In die vier minuten kan de vrouw hoofdpijn krijgen en twee aspirines nemen en dan is ze klaar!

Jullie religies zijn er verantwoordelijk voor dat jullie in de slavernij van seks blijven hangen, door jullie het celibaat aan te leren. Het celibaat is een perversie van jullie natuurlijke aard. Ik wil dat jullie volkomen natuurlijk zijn: als het tijd is voor seks, dan is het tijd voor seks. Dan ben je er vanaf je tweeënveertigste vanaf, gewoon vanaf, zonder dat je je hoeft in te spannen om celibatair te zijn. Elke inspanning is tegennatuurlijk. De natuur staat geen enkele inspanning toe; ze wil dat je er volkomen ontspannen mee omgaat, en dan begint ze voor je te werken. Tegen de tijd dat je negenenveertig bent, ben je echt volwassen en heb je zeven jaar zonder de slavernij van seks doorgebracht.

Een van de beste romanschrijvers van deze eeuw, Kazantzakis, de schrijver van ZORBA DE GRIEK, heeft ook een boek over Jezus geschreven, DE LAATSTE VERZOEKING. Jezus was pas drieëndertig... en ik ben het met Kazantzakis eens dat de laatste verzoeking aan het kruis kwam.

Op die warme zomerdag hing hij aan het kruis. Denk je dat hij aan God dacht? Hij begon over Maria Magdalena te dromen, en fantaseerde: 'Misschien als ik anders had geleefd, en ik had Maria Magdalena bemind, en ik was niet in deze trip verzeild geraakt, dan zou ik niet aan dit kruis hangen...'

In THE LAST TEMPTATION geeft Kazantzakis deze hele droom weer. Vanwege deze droom werd hij uit de Grieks-orthodoxe kerk gezet. Zijn boek werd over de hele wereld verboden, omdat christenen er overal tegen protesteerden: 'Dit gaat te ver!' Toen er een film van werd gemaakt, waren er overal grote demonstraties tegen de film. En Kazantzakis, een van de beste romanschrijvers van deze eeuw, leefde in grote ellende en problemen, omdat de kerk hem had veroordeeld, verbannen.

Hij leeft niet meer, maar een sannyasin van mij, Amrito, die zijn vrouw in Griekenland kent, heeft haar pas opgezocht. Ze vroeg haar: 'Zou je deel willen uitmaken van deze sannyas beweging?'

Ze zei: 'Dat zou ik wel willen, maar ik ben bang. Ik heb zoveel geleden door het lijden van mijn man, de totale veroordeling overal -- terwijl hij niets verkeerd had gedaan.'

Ik sta volledig achter hem; zijn inzicht is helder. Het is volkomen natuurlijk dat een man van drieëndertig die aan het kruis wordt gehangen denkt: 'Mijn God! Wat heb ik gedaan? Als ik een ander leven had geleefd met een mooie vrouw die altijd al met me samen wilde leven... Ik probeerde haar te duidelijk te maken: "Ga weg! Je bent een verleiding, ga weg!" Op het laatste moment moet hij die verleiding hebben gekend.

Ik kan met absolute autoriteit zeggen dat Kazantzakis gelijk heeft. Het is volkomen natuurlijk dat hij aan Maria Magdalena dacht, een van de mooiste vrouwen, die hij had afgewezen. Dat was onnatuurlijk. En toen God geen wonder deed, zou hij zeker hebben gedacht: 'Het zou goed voor me zijn geweest om een vrouw en kinderen te hebben en op een natuurlijke manier te leven. Ik heb onnodig de rol op me genomen van de eniggeboren zoon van God, en het lijkt wel of er helemaal geen God is!' Zes uur aan het kruis zijn genoeg om iemand tot zinnen te brengen.

Nu zet een beweging onder de intelligentsia van Europa zich ervoor in om Kazantzakis postuum weer door de kerk te laten accepteren. Maar de kerk is absoluut onvermurwbaar: die man kan niet meer als christen worden geaccepteerd, hij heeft enorm veel schade aan het beeld van Jezus Christus gebracht.

In mijn ogen heeft hij het beeld van Jezus Christus enorm veel goed gedaan. Hij zegt dat Jezus Christus niet pervers was, maar een natuurlijk mens. Hij heeft Jezus Christus meer respect betoond dan wie dan ook, door deze droom.

Zijn vrouw zei: 'Ik ben gewoon bang. Je meester zit voortdurend in de problemen, zal in de problemen komen, en ik heb te veel geleden en ik ben oud, te oud. Ik had het graag gewild, maar mijn hele leven heb ik geleden omdat mijn man ZORBA DE GRIEK heeft geschreven en de kerk daar kwaad om was. Toen hij THE LAST TEMPTATION schreef kwam de hele wereld in rep en roer, ze verbrandden zijn boeken -- en nu verbieden ze de film.'

Religies hebben zoveel schade aangericht, bijna niet te geloven -- en ze doen het nog steeds. In het Oosten, vooral toen religies nog niet georganiseerd waren, toen religie vrijheid was, een individuele aangelegenheid, waren mensen heel natuurlijk en kwamen ze op een natuurlijke manier tot het celibaat. Wanneer het celibaat van nature komt, heeft het een totaal andere kwaliteit. Dan wordt er niets onderdrukt, zijn er geen seksuele dromen, is dat niet aan de orde. En tegen de tijd dat je vijftig bent...

In India noemen ze de leeftijd van vijftig jaar 'klaarmaken voor het woud' -- *vanprastha*. Tegen de tijd dat je vijftig bent komen je kinderen terug van hun scholen, hogescholen, universiteiten; zij zullen nu voor jouw zaken zorgen. Je kunt je blik nu op het woud gaan richten.

Misschien moet je een paar dagen wachten om je kinderen de praktische aspecten van het leven te leren. Ze hebben op de universiteit gezeten en ze weten niets van het praktische leven. Ze hebben gemediteerd, ze hebben geleerd, ze zijn bij grote zieners geweest, en ze komen volkomen onschuldig over de praktische aspecten van de wereld. Dus misschien vijftig jaar... Zo rekenden de Indiërs: vijftig jaar voor onderwijs, vijftig jaar als kostwinner, vijftig jaar om je voor te bereiden om naar de Himalaya te gaan of naar het woud, vijftig jaar -- de laatste vijftig jaar -- absoluut gewijd aan meditatie. Als het leven honderd jaar zou duren, dan was het helemaal natuurlijk precies in vier delen verdeeld.

Tegen de tijd dat je vijfenzeventig bent zou je je moeten terugtrekken in het woud. Dan is het tijd om je voor te bereiden op de dood, op een andere reis, op een andere ervaring.

Het leven is voorbij. Daarom werd er meer respect getoond aan de oudere man -- en hij was het waard. Als hij op natuurlijke wijze geleefd had, was hij het waard.

Dus toen Tanka Tennen zijn zen matje uitrolde, zei Nan-yo: 'DAT IS NIET NODIG.'
Hij was een oude man. Hij kon Tanka Tennen onmiddellijk herkennen. Alleen de verlichte persoon kan een ander verlicht wezen herkennen. Anders kan het niet. De onverlichte kan niet de verlichte herkennen. De verlichte kan zowel de onverlichte als de verlichte herkennen. Het hogere kan het lagere herkennen, maar het lagere kan het hogere niet herkennen, omdat het hogere zowel de ervaring van het lagere als van het hogere heeft. Het lagere heeft alleen de ervaring van het lagere; daarbuiten weet hij niets. Maar de moeilijkheid is dat de lagere, de massa die nooit iets van het hogere heeft gekend, wel dingen bepaalt. Zij bepalen wie verlicht is en wie niet. Het is zo hilarisch.... Een krant uit Indore heeft een hoofdartikel geschreven waarin haar lezers gevraagd worden om te stemmen of ik verlicht ben of niet. Dus heb ik Chaitanya Keerti gevraagd om hen te schrijven: 'Hoeveel van jullie lezers zijn verlicht? Eerst moet je eens over jezelf nadenken: ben je verlicht? Kun je een verlicht persoon herkennen zonder verlicht te zijn?' Maar dit soort domheid blijft maar doorgaan.

De mensen die de ervaring hadden, werden vanzelfsprekend gerespecteerd door de jongere generatie, omdat ze alle delen van het leven kenden; ze hadden alle stadia doorlopen en ze waren er aan voorbijgegaan. Nu waren ze weer zo onschuldig als een kind geworden; ze maakten zich klaar om opnieuw het bestaan binnen te gaan.

Maar Nan-yo zei onmiddellijk: 'DAT IS NIET NODIG. Jij bent net zo verlicht als ik. Jij bent evenzeer een meester als ik. Hier doet leeftijd er niet toe. Hier speelt tijd geen rol.'

TANKA DEED EEN PAAR STAPPEN NAAR ACHTEREN.

Dit zijn de wegen van Zen. Als je hun symboliek, hun hele metaforische taal niet begrijpt, zal de essentie je ontgaan.

TANKA DEED EEN PAAR STAPPEN NAAR ACHTEREN.

Wat laat dat zien? Hij zegt: 'Ik ben diep in mezelf gekeerd. U heeft gelijk.'

Een paar stappen naar achteren doen betekent naar binnen gaan.

NAN-YO ZEI: 'DAT KLOPT. Je bent echt diep gegaan.'

Op dit punt deed Tanka een paar stappen naar voren -- gewoon om te controleren wat de meester zegt.

NAN-YO ZEI: 'DAT KLOPT NIET.'

Een paar stappen vooruit doen is naar buiten gaan; een paar stappen achteruit doen is naar binnen gaan. Achterwaarts en binnenwaarts zijn gelijkwaardig, voorwaarts en buitenwaarts zijn gelijkwaardig.

NAN-YO ZEI: 'DAT KLOPT NIET.'

HIEROP LIEP TANKA EEN KEER OM NAN-YO HEEN EN VERTROK.

Hij heeft de eer bewezen: 'Ik was gekomen om te zien of u echt zo groot bent als iedereen zegt, en ik heb gemerkt dat u gewoon de juiste man bent om de meester van de keizer zelf te zijn.'

Nan-yo bleek op elk punt gelijk te hebben. Toen hij zijn mat wilde uitrollen, hield hij hem tegen: 'Dat is niet nodig.' Toen deed hij een paar stappen naar achteren en Nan-yo zei meteen: 'Dat klopt.'

TOEN DEED TANKA EEN PAAR STAPPEN NAAR VOREN.

NAN-YO ZEI: 'DAT KLOPT NIET.'

TANKA LIEP OM NAN-YO HEEN....

Om Nan-yo heen lopen is een symbool van groot respect -- de cirkel rond maken: van de bron uitgaan met het doel om weer terug te komen bij de bron. Door deze cirkel rond te maken, drukte hij uit: 'U bent volledig verlicht, compleet verlicht. Ik heb niets te vragen, niets te zeggen.'

Hij vertrok simpelweg, zonder woord, zonder vraag. Deze symbolen waren genoeg. NAN-YO MERKTE OP, TOEN TANKA VERTROK: 'DE OUDE, GOUDEN DAGEN ZIJN VER WEG.'

Vroeger was het heel gewoon -- verlichting. Vroeger was het heel gewoon om zo iemand als Tanka Tennen te vinden, maar die gouden tijden zijn ver weg, en mensen zijn nu zo lui dat ze niet eens een paar stappen naar achteren, naar binnen, willen zetten.

'OVER DERTIG JAAR' -- deed hij een voorspelling -- 'ZAL HET MOEILIJK ZIJN OM DEZE KEREL TE PAKKEN TE KRIJGEN.'

Zo jong pas had hij zijn immense helderheid en zijn verlichting al tot uitdrukking gebracht. Over dertig jaar, als hij een gerijpt wezen is geworden en zijn cirkel rond is -- hij is al bezig om naar de voltooiing te gaan -- zei hij: 'Over dertig jaar zal deze man een van de grootste meesters zijn die we ooit gekend hebben. Het zal heel moeilijk zijn om deze kerel te pakken te krijgen.'

Het is in diep respect en liefde dat de oude Nan-yo niet alleen zijn verlichting herkende, maar ook herkende dat het niet ver meer is... nog maar dertig jaar en dan zal hij een perfecte Boeddha zijn. Dan zal het heel moeilijk worden om deze kerel te pakken te krijgen.

Hyakusai schreef:

EERSTE VORST.
MIJN WEG LIGT NOORDOOST
NAAR DE STERREN GERICHT.

Dat is de weg voor iedereen die dieper in meditatie gaat. Het lijkt alsof je dieper in meditatie gaat, maar tegelijkertijd gaat er iets in jou hoger naar de sterren. Het gebeurt tegelijkertijd. De wortels gaan dieper en de boom gaat hoger.

In je meditatie creëer je wortels diep in je bronnen. Wanneer de voeding beschikbaar is, zal je bewustzijn zich naar de sterren beginnen te bewegen -- een zuil van licht die naar gene zijde gaat.

Eerste vorst. Mijn weg ligt noordoost, naar de sterren gericht.

Een man van meditatie beweegt, waar hij ook gaat, altijd in de richting van de sterren, omdat hij altijd in de richting van de bron van voeding beweegt. Als hij eenmaal zijn wortels in de aarde heeft, is er geen probleem meer. Waar hij ook is, hij gaat hoger en hoger als een ceder van Libanon. Die oude bomen -- honderden, duizenden jaren oud, staan nog steeds en groeien nog steeds naar de sterren toe. De schoonheid van die bomen herinnert er gewoon aan dat de weg voor het menselijk bewustzijn ook zo gaat: dieper de aarde in, hoger de hemel in.

Maneesha's vraag:

GELIEFDE OSHO,
D.T. SUZUKI BESCHRIJFT TWEE VERSCHILLENDE SOORTEN 'ZIEN' ZOALS
AANGEDUID DOOR TWEE VERSCHILLENDE CHINESE KARAKTERS.

Ik heb je net verteld dat D.T. Suzuki nog steeds in de mind zit; vandaar de onderverdeling. Zelfs het zien wordt tweeledig.

D.T. SUZUKI BESCHRIJFT TWEE VERSCHILLENDE SOORTEN 'ZIEN' ZOALS AANGEDUID DOOR TWEE VERSCHILLENDE CHINESE KARAKTERS. 'K'AN' BESTAAT UIT EEN HAND EN EEN OOG EN BETEKENT 'HET BESCHOUWEN VAN EEN OBJECT ALS ONAFHANKELIJK VAN DE KIJKER' -- objectieve kennis.

Je kijkt naar een boom. De boom is anders dan jij, dit is één soort zien.

HET GEZIENE EN HET ZIEN ZIJN TWEE AFZONDERLIJKE ENTITEITEN. AAN DE ANDERE KANT IS HET KARAKTER 'CHIE' SAMENGESTELD UIT EEN ENKEL OOG OP TWEE UITGESTREKTE BENEN, EN STAAT VOOR DE PURE HANDELING VAN HET ZIEN. SUZUKI BESCHOUWT HET VERSCHIL TUSSEN DEZE TWEE SOORTEN ZIEN ALS 'REVOLUTIONAIR IN DE GESCHIEDENIS VAN HET ZEN-DENKEN'.

Ten eerste is Zen geen gedachte. Ten tweede kan de handeling van het zuivere zien helemaal geen 'handeling van zuiver zien' genoemd worden. Wat zie je? Om te kunnen zien heb je een object nodig.

Iemand die mediteert gaat voorbij het object en voorbij het subject, voorbij het eerste Chinese karakter, 'k'an' dat dualiteit betekent -- de ziener en het geziene, de kenner en het gekende -- en het tweede karakter, 'ch'ien' dat de zuivere handeling van het zien betekent. Maar het woord 'zien' alleen al betekent dat er iets is, want hoe kun je anders zien? Wat kun je zien? Als er niets is, verdwijnt het zien en verschijnt het zijn.

Vandaar dat ik het helemaal niet eens ben met D.T. Suzuki. Deze twee soorten van zien zijn gewoon verstand, logica, rationaliteit, maar geen meditatie, geen Zen. Zen gaat voorbij het zien en voorbij het geziene. Het gaat in het zijn -- gewoon zijn, volkomen stil, op zijn gemak met het bestaan.

Er is geen dualiteit en er is ook geen eenheid -- dat moet je begrijpen -- want als er geen dualiteit is, kun je het ook geen eenheid noemen. 'Een' suggereert onmiddellijk de twee; vandaar dat Gautama Boeddha het woord 'eenheid' niet gebruikt. Hij gebruikt het woord *advaita*, niet twee-eenheid. Dat maakt een groot verschil.

Wanneer je één zegt, word je onmiddellijk herinnerd aan twee. Hoe kan één bestaan zonder twee en drie en vier en vijf en zes en zeven...? Één is een cijfer; het staat net onder twee. Als er één bestaat, dan zullen er duizenden getallen volgen, of miljoenen, of triljoenen. Er komt geen einde aan. Als je begonnen bent met één, dan ben je op een lange reis zonder einde.

Om dit te vermijden heeft men een omweg gevonden: niet zeggen 'eenheid met het bestaan' maar zeggen 'niet-tweeheid'. Het betekent precies eenheid, maar om dat in taal te zeggen creëert de moeilijkheid. Hoe kan er zonder twee één zijn? Zeg dus niet 'één', maar zeg gewoon 'niet twee'. De 'één' wordt begrepen, het hoeft niet gezegd te worden. Het is het onuitsprekelijke. Maar door 'niet twee' te zeggen, heb je het aangegeven. Een eenvoudig gebaar -- zonder er enig lawaai over te maken, heb je er een hint naar gegeven. Het is een pure hint.

Suzuki mist het punt. De revolutionaire stap is niet het Zen-denken, maar de Zen-ervaring. Die ervaring is van 'niet-tweeheid'. Er is geen ziener en geen geziene, maar gewoon zijn.

Het is tijd voor Sardar Gurudayal Singh.

Doe de lichten aan! Ik zie mijn mensen graag lachen. Ik ben absoluut tegen serieuze dingen, maar helaas moet ik serieuze dingen bespreken. Maar het is goed om je eerst serieus te maken, dan komt het lachen gemakkelijker. Dan geeft het een geweldige ontspanning.

Kleine Albert komt de dorpswinkel binnenrennen en rent naar de toonbank. 'Hé, meneer,' roept hij naar de oude Jock, de eigenaar. 'Mijn vader was het dak aan het repareren toen de ladder onder hem vandaan gleed! Nu hangt hij aan zijn vingers aan een vensterbank boven!'

'Nou jongen,' zegt de oude Jock, 'je bent hier aan het verkeerde adres! Je moet naar het politiebureau aan de overkant van de straat -- ga maar gauw!'

'Nee,' zegt Albert, 'u begrijpt het verkeerd. Ik wil nog wat film voor mijn camera!'

Op een zondagochtend in de Loony Tunes Funny Farm is de oude Father Fungus de gastprediker in de kleine kapel van het gekkenhuis. Hij gaat op de preekstoel tekeer en schreeuwt er van alles uit over hel en verdoemenis, Gods zoete liefde en de nachtelijke emissies van de Heilige Geest, als gekke Melvin plotseling uit zijn stoel opstaat, beide armen hoog de lucht in steekt en roept: 'Wat een onzin! Moeten we nou naar deze idioot luisteren?' Dan glimlacht Gekke Melvin en gaat weer zitten.

Er valt een doodse stilte. Vader Fungus schaamt zich enorm en wendt zich tot ziekenhuisdirecteur Dokter Dumshit.

'O jee!' stamelt de priester. 'Zal ik maar ophouden met spreken?'

'Dat is niet nodig, vader' zucht Dumshit, geuwend. 'Het zal niet meer gebeuren. Gekke Melvin spreekt maar eens in de zeven jaar de waarheid.'

Twee beroemde muzikliefhebbers, kardinaal Catsass en de Poolse paus, drinken wijn en hebben een intiem gesprek met elkaar in de privévertrekken van de paus in het Vaticaan. 'Wist je,' zegt Catsass, terwijl hij de onnozele oude paus in vertrouwen neemt, 'dat ik een heel speciale muzikale vriendin heb?'

'Echt waar?' zegt de paus.

'Ja,' vervolgt Catsass. 'Ik behandel haar net als een gitaar -- ik vinger de bovenkant en bespeel de onderkant en ik krijg prachtige muziek!'

'Nou,' zegt de Poolse paus, 'ik moet bekennen dat ik ook een heel speciale muzikale vriendin heb.'

'Echt waar?' roept Catsass uit.

'Ja,' vervolgt de Poolse paus. 'Ik behandel de mijne meer als een popplaat. Ik leg haar op de draaitafel en we maken prachtige muziek. En na drie minuten draai ik haar om!'

Nivedano...

(tromgeroffel)

(Gebrabbel)

Nivedano...

(tromgeroffel)

Wees stil...

Sluit je ogen... en voel hoe je lichaam volledig bevroren is.

Dit is het juiste moment om naar binnen te kijken.

Verzamel je energieën en je totale bewustzijn, en haast je naar je centrum van je wezen.

Het is net onder de navel, precies twee centimeter eronder, binnenin je.

Maar alleen diegenen zullen slagen die zich haasten met een urgentie en intensiteit, alsof dit het laatste moment van hun leven is. Je moet het nu of nooit doen.
Sneller en sneller... Dieper en dieper...
Je komt dichterbij het centrum van je wezen.
Een grote stilte daalt over je neer als zachte regen. Je kunt de koelte voelen.
Met jou is de hele nacht stil geworden.

Een beetje dichterbij je centrum, en een grote vrede omringt je, overspoelt je.
Je verdrinkt erin.
Het is de vrede die mystici 'de vrede die het begrip te boven gaat' hebben genoemd.
Iets dichterbij... en bloesems, bloemen beginnen over je heen te dwarrelen,
van gelukzaligheid, van extase.
Je begint je te voelen als een dronkaard --
maar dit is geen gewone dronkenschap, het is goddelijke dronkenschap.
En alleen in deze goddelijke dronkenschap kun je de laatste stap zetten.
Ga je centrum in.
Dit is de opening naar het hiernamaals,
dit is de plaats waar je verbonden bent met de kosmos.
Je zult hier je oorspronkelijke gezicht ontmoeten.
Het gezicht van Gautama de Boeddha is in het Oosten geaccepteerd
als symbool voor ieders oorspronkelijke gezicht.

De Boeddha ontmoeten is een heel vreemde ervaring,
want je begint te verdwijnen, te vervagen.
En terwijl je vervaagt, wordt de Boeddha steeds steviger en sterker.
Het is je wezenlijke wezen.
De enige kwaliteit die de Boeddha heeft is getuige zijn.
Je moet je meer en meer afstemmen op deze kwaliteit,
want alleen deze kwaliteit kan je Boeddha van het centrum naar de omtrek brengen.
Hij kan je hele leven worden. Hij is de ultieme dans.
Gautama de Boeddha is het Zen Manifest.
Als je getuige bent, begin je te verdwijnen.
Dat is wat ik vrijheid van het zelf heb genoemd.
Wees er getuige van dat je niet het lichaam bent.
Wees getuige dat je niet de mind bent.
Wees er getuige van dat je alleen maar een getuige bent, en alles begint zich te settelen.

Om dit getuige zijn duidelijker en dieper te maken, Nivedano...

(tromgeroffel)

Ontspan...

Het is slechts een kwestie van ontspannen, het is geen inspanning.
Het is gewoon diep in je eigen diepte vallen, rusten in het centrum van je levensbron.
Deze levensbron, dit sap dat overal om je heen stroomt,
zal een enorme metamorfose in je op gang brengen.
Je zult voelen dat je smelt, smelt, smelt...
Gautama de Boeddha Auditorium wordt een oceaan van bewustzijn.
Tienduizend boeddha's zijn verdwenen in één oceaanervaring.
Dit is het Zen Manifest: vrijheid van jezelf.

Verzamel al deze ervaringen, de genade, de schoonheid, de waarheid, de gelukzaligheid. Je moet ze met je meenemen. Ze moeten je dagelijks leven worden. Ik leer geen andere moraliteit. Ik leer spontaniteit en de moraliteit volgt als een schaduw. En omdat het uit je eigen bronnen komt, heb je nooit het gevoel dat je gecommandeerd wordt, heb je nooit het gevoel dat je gedomineerd wordt, heb je nooit het gevoel dat je een slaaf bent, heb je nooit het gevoel dat je een schaap bent. Je begint een leeuw te zijn. Je moraliteit, je reactie op het bestaan wordt het gebrul van een leeuw.

De schoonheid en de kracht -- en de kracht die onschadelijk is...
De liefde die je simpelweg overstroomt, onvoorwaardelijk, gewoon een geschenk, een zegen voor het hele bestaan...
En een genade die niet alleen je bewustzijn verandert, maar zelfs je lichaam. Je gebaren worden zo betekenisvol, zo betekenisvol, zo mooi -- als rozen. Je ogen worden als sterren.
Je hart begint te kloppen in harmonie met het universele hart.
Deze synchroniciteit is het Zen Manifest.

En vergeet niet om Gautama Boeddha over te halen om met je mee te gaan. Dit zijn de drie stappen van verlichting....
De eerste, Gautama Boeddha komt achter je als een schaduw -- maar de schaduw is niet donker, hij is lichtgevend.
Er is geen persoon in maar alleen aanwezigheid, een enorme aanwezigheid. Het is warm, je voelt je voor het eerst geliefd door het bestaan zelf. Het is kalm en koel tegelijk. Dat is het wonder van Zen.

Bij de tweede stap word je de schaduw.
Je schaduw is zeker duister; het is vals, het is je gevangenis geweest. Gautama Boeddha komt naar voren.
Het is een grote revolutie, want je schaduw begint onmiddellijk te verdwijnen. En de derde stap komt spontaan: vrijheid van jezelf.
Je bent niet meer, alleen het bestaan is, het leven is, het bewustzijn is. Dit alles wordt vertegenwoordigd door de aanwezigheid van Gautama de Boeddha. Hij was de eerste man in de geschiedenis die deze doorbraak bracht, om het horizontale bewustzijn om te zetten in een verticaal bewustzijn.
Je wortels gaan diep de aarde in en je takken en je bloemen bloeien tot in de hemel. Dit is een ontmoeting met het universum, opgaan in het bestaan. Er ontstaat een groot feest, en niet alleen in jou, het hele bestaan neemt eraan deel.

Nivedano...

(tromgeroffel)

Kom terug... maar kom terug als Gautama de Boeddha, met dezelfde gratie, dezelfde schoonheid, dezelfde stilte, dezelfde goddelijke dronkenschap, en ga even zitten om jezelf te herinneren aan het gouden pad dat je hebt afgelegd, het mooie, het gelukzalige, de extatische ervaring van het reiken naar het centrum van je wezen, dat zich opent in de kosmos. Zen is niets anders dan een opening naar de kosmos. Je verdwijnt, alleen het bestaan blijft. Dit is de ultieme vrijheid: vrijheid van jezelf.

Deze vrijheid wordt een groot feest.

Je danst met de sterren, je danst met de oceaan, je danst met de bomen,
je danst onder de hemel, onder de sterren.

Plotseling is de hele kosmos je thuis geworden.

Je bent geen vreemdeling, je bent geen vreemdeling, je bent geen buitenstaander.

Je behoort tot dit bestaan. Dit bestaan behoort jou toe.

Dit is de revolutie die Zen de mensheid brengt.

Dit is de grote bijdrage van Zen aan de wereld.

Het is de juiste tijd om het leven te gaan vieren,

te gaan dansen in diepe synchroniciteit met het bestaan --

en dit vuur van Zen over de hele wereld te verspreiden.

Dit is de enige mogelijkheid om de mensheid te redden van het plegen van zelfmoord.